

1. Przedmiot i jego usytuowanie w systemie studiów

1. Jednostka prowadząca kierunek studiów	Państwowa Wyższa Szkoła Wschodnioeuropejska w Przemyślu
2. Nazwa kierunku studiów	Pielęgniarstwo
3. Forma prowadzenia studiów	Stacjonarne
4. Profil studiów	Praktyczny
5. Poziom kształcenia	studia I stopnia
6. Nazwa przedmiotu	Patologia
7. Kod przedmiotu	A3
8. Poziom/kategoria przedmiotu	przedmiot: kształcenia kierunkowego (pkk) A. Nauki podstawowe
9. Status przedmiotu	Obowiązkowy/ fakultatywny
10. Usytuowanie przedmiotu w planie studiów	Semestr II
11. Język wykładowy	Polski
12. Liczba punktów ECTS	3
13. Koordynator przedmiotu	dr hab. Paweł Więch
14. Odpowiedzialny za realizację przedmiotu	dr hab. Paweł Więch mgr Janina Jarocka-Głowacz

2. Formy zajęć dydaktycznych i ich wymiar w planie studiów

Liczba	Wykład W	Laboratorium L	Ćwiczenia Ć	Seminarium S	Zajęcia praktyczne ZP	Praktyka zawodowa PZ	Samo-kształcenie SA
Ogólna liczba godzin 50	30	-	30	-	-	-	20
Ogólna liczba punktów ECTS 3	1,25	-	1	-	-	-	0,75

3. Cele zajęć

- C1 -wypośażenie studentów w wiedzę z zakresu procesów patologicznych przebiegających w organizmie człowieka, etiologii i patomechanizmu chorób.
- C2 -wypośażenie studentów w umiejętności rozpoznawania podstawowych zaburzeń fizjologicznych, rozumienia i wyjaśnienia patomechanizmu i etiopatogenezy najważniejszych jednostek chorobowych

4. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:

Podstawowe wiadomości z anatomii i fizjologii człowieka.

5. Efekty uczenia się dla zajęć

Lp.	Opis efektów uczenia się dla zajęć	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się – identyfikator kierunkowych efektów uczenia się
W_01	podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu;	K_A.W06.
W_02	wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, układu trawiennego, układu hormonalnego, układu metabolicznego, układu moczowo-płciowego i układu nerwowego;	K_A.W07.
W_03	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne;	K_A.W08.
U_01	łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań;	K_A.U02.

6. Treści kształcenia - oddzielnie dla każdej formy zajęć dydaktycznych (W – wykłady, L- laboratorium, Ć – ćwiczenia, ZP- zajęcia praktyczne, PZ – praktyka zawodowa)

Lp.	Tematyka zajęć – szczegółowy opis bloków tematycznych	Liczba godzin
Wykłady		
W1	Pojęcie patomorfologii, patofizjologii, choroby i czynników chorobotwórczych. Patologia transplantacyjna	1
W2	Charakterystyka czynników chorobotwórczych zewnętrznych i wewnętrznych, modyfikowalnych i niemodyfikowalnych. Ogniwa patogenetyczne na poziomie molekularnym, komórkowym, tkankowym, narządowym i układowym. Reakcje wolnorodnikowe w patogenezie chorób	1
W3	Zmiany wsteczne w organizmie: zanik, zwyrodnienie, martwica. Śmierć komórek i tkanek	2
W4	Zmiany postępowe w organizmie: odrost, przetwarzanie, przerost, rozrost, gojenie się ran, nowotworzeni	2
W5	Nowotwory. Karcynogeny i karcynogeneza. Patomorfologia nowotworów, znaczenie badań przesiewowych.	2
W6	Zapalenie - definicja, etiologia, patogeneza, etapy i mediatory zapalenia. Właściwości morfologiczne i fizjologiczne komórek biorących udział w odczynie zapalnym. Rodzaje zapaleń. Zejście zapaleń	2
W7	Zaburzenia krążenia krwi: krwotok, zakrzep i skrzep, przekrwienie (płuc, wątroby), zawał, zator (zatory w krążeniu płucnym, systemowym, mózgowym), obrzęk, wstrząs	2
W8	Zmiany w funkcjonowaniu organizmu w sytuacji zaburzenia jego homeostazy	2
W9	Wpływ hipotermii i hipertermii na organizm. Mechanizmy produkcji i utraty ciepła. Gorączka i jej patogeneza..	2
W10	Wstrząs jego istota i przyczyny. Fazy wstrząsu. Zaburzenia metaboliczne we wstrząsie	2
W11	Stres. Teoria wg Selye`go. Fazy reakcji stresowej (GAS). Reakcja Cannona.	2
W12	Odwodnienie i przewodnienie. Patogeneza i rodzaje obrzęków	2
W13	Zaburzenia gospodarki węglowodanowej, tłuszczowej i białkowej	2

W14	Działanie insuliny. Regulacja gospodarki węglowodanowej. Cukrzyca, jej patomechanizm i objawy kliniczne. Rodzaje hipoglikemii.	2
W15	Podstawy immunologii (przeciwciała, komórki układu odpornościowego), choroby autoimmunologiczne, choroby wynikające z niedoborów odporności.	2
W16	Alergia. Wstrząs anafilaktyczny i alergiczna dychawica oddechowa	2
	Razem	30
Ćwiczenia		
Ć1	Patofizjologia układu hormonalnego. Struktura i regulacja czynności układu dokrewnego. Mechanizm działania hormonów. Patogeneza następstw nieprawidłowej czynności hormonów.	2
Ć2	Hemopoeza. Etiologia, patogeneza oraz następstwa niedokrwistości, nadkrwistości, nadpłytkowości, małopłytkowości, leukopenii, leukocytozy	2
Ć3	Patologia układu oddechowego.	4
Ć4	Patologia chorób serca i naczyń.	4
Ć5	Patologia układu trawiennego	4
Ć6	Patologia nerek	4
Ć7	Patologia i specyfika chorób układu płciowego żeńskiego i męskiego	4
Ć8	Patologia układu nerwowego ośrodkowego i obwodowego	4
Ć9	Patologia środowiskowa i stanu odżywienia: choroby związane z paleniem tytoniu i nadużywaniem alkoholu, uzależnienia od substancji psychoaktywnych, zaburzenia stanu odżywienia, niepożądane działanie leków, doustne środki antykoncepcyjne	2
	Razem	30
Samokształcenie		
S1	Zmiany chorobowe w obrębie przewodu pokarmowego	5
S2	Zmiany chorobowe układu oddechowego	5
S3	Zmiany chorobowe powstałe na skutek nadużywania alkoholu	5
S4	Zmiany chorobowe powstałe na skutek uzależnienia od substancji psychoaktywnych.	5
	Razem	20

7. Metody weryfikacji efektów uczenia się /w odniesieniu do poszczególnych efektów/

Symbol efektu uczenia się	Forma weryfikacji						
	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium	Projekt	Sprawdzian wejściowy	Prezentacja umiejętności	Inne
K_A.W06.		X	X	X			
K_A.W07.		X	X				
K_A.W08.		X	X				
K_A.U02.		X	X				

8. Narzędzia dydaktyczne

Symbol	Forma zajęć
Wi	Wykład informacyjny z prezentacją multimedialną;
Ć	Ćwiczenia;

9. Ocena osiągniętych efektów uczenia się

9.1. Sposoby oceny

Ocena formująca

F1	Egzamin z wykładów
F2	Kolokwium z ćwiczeń
F3	Praca pisemna/ projekt/ - zaliczenie samokształcenia

Ocena podsumowująca

P1	Zaliczenie wykładów – F1
P2	Zaliczenie ćwiczeń – F2
P3	Zaliczenie samokształcenia – F3

9.2. Kryteria oceny

	Symbol efektu kształcenia	Na ocenę 3	Na ocenę 3,5	Na ocenę 4	Na ocenę 4,5	Na ocenę 5
Wiedza	K_A.W06. K_A.W07. K_A.W08.	Uzyskanie z egzaminu, kolokwium 51-60% ogólnej liczby punktów	Uzyskanie z egzaminu, kolokwium 61-70% ogólnej liczby punktów	Uzyskanie z egzaminu, kolokwium 71-80% ogólnej liczby punktów	Uzyskanie z egzaminu, kolokwium 81-90% ogólnej liczby punktów	Uzyskanie z egzaminu, kolokwium 91-100% ogólnej liczby punktów
Umiejętności	K_A.U02.	Opisuje wpływ czynników na powstanie patologii poszczególnych narządów na poziomie dostatecznym. Poprawnie rozpoznaje w opisywanych studiach przypadku wpływ poszczególnych patologii i ich następstwa, dopuszcza popełnia błędy, które nie wpływają znacząco na rezultat końcowy.	Opisuje wpływ czynników na powstanie patologii poszczególnych narządów na poziomie dość dobrym. Poprawnie rozpoznaje w opisywanych studiach przypadku wpływ poszczególnych patologii i ich następstwa. Podejmuje próby wskazania związków przyczynowo-skutkowych.	Opisuje wpływ czynników na powstanie patologii poszczególnych narządów na poziomie dobrym. Poprawnie rozpoznaje w opisywanych studiach przypadku wpływ poszczególnych patologii i ich następstwa, Poprawnie wskazuje związki przyczynowo-skutkowe.	Opisuje wpływ czynników na powstanie patologii poszczególnych narządów na poziomie ponad dobrym. Poprawnie rozpoznaje w opisywanych studiach przypadku wpływ poszczególnych patologii i ich następstwa, Poprawnie wskazuje związki przyczynowo-skutkowe, racjonalnie ich uzasadnia.	Opisuje wpływ czynników na powstanie patologii poszczególnych narządów na poziomie bardzo dobrym. Poprawnie rozpoznaje w opisywanych studiach przypadku wpływ poszczególnych patologii i ich następstwa, Wskazuje związki przyczynowo-skutkowe i rozwiązania oparte na analizie informacji z różnych źródeł.

10. Literatura podstawowa i uzupełniająca

Podstawowa:

1. J. Chudek, E. Małecka-Tendera, M. Olszanecka-Glinianowicz, B. Zahorska-Markiewicz. Patofizjologia kliniczna Podręcznik dla studentów medycyny. Edra Urban & Partner 2017.
2. M. Chosia, W. Domagała, E. Urańska. Podstawy patologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2010.
3. W. Domagała. Podstawy patologii. Wydawnictwo Medbuk Kraków 2019

Uzupełniająca:

1. T. Wróblewski. Patologia. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 1993.

11. Macierz realizacji zajęć

Symbol efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektów zdefiniowanych dla programu	Cele zajęć	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Symbol oceny
K_A.W06.	podstawowe pojęcia z zakresu patologii ogólnej i patologii poszczególnych układów organizmu;	C 1	W_1-16	Wi	F1 F2 F3
K_A.W07.	wybrane zagadnienia z zakresu patologii narządowej układu krążenia, układu oddechowego, układu trawiennego, układu hormonalnego, układu metabolicznego, układu moczowo-płciowego i układu nerwowego;	C2	W_1-16 Ć_1-10	Wi Ć	F1 F2
K_A.W08.	czynniki chorobotwórcze zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne;	C 1 C2	W_1-16 Ć_1-9	Wi Ć	F1 F2
K_A.U02.	łączyć obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami badań;	C 1 C2	Ć_1-9	Wi Ć	F1 F2

12. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Udział w wykładach	30
Udział w ćwiczeniach	30
Udział w laboratoriach	-
Praktyka zawodowa	-
Zajęcia praktyczne	-
Udział w konsultacjach	10
Udział nauczyciela akademickiego kolokwium/ egzaminie	4
Suma godzin kontaktowych	74
Samodzielne studiowanie treści wykładowych/ Samokształcenie	10
Samodzielne przygotowanie do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	10
Przygotowanie do konsultacji	5
Przygotowanie do egzaminu i kolokwium	10
Suma godzin pracy własnej studenta	35

Sumaryczne obciążenie studenta	109
Liczba punktów ECTS za przedmiot	3
Obciążenie studenta zajęciami kształtującymi umiejętności praktyczne	30
Liczba punktów ECTS za zajęcia kształtujące umiejętności Praktyczne	1
Procentowy udział godzin kontaktowych i pracy własnej studenta	
Godziny kontaktowe	68
Samokształcenie i praca własna studenta	32

Zatwierdzenie karty przedmiotu do realizacji

Odpowiedzialny za przedmiot:

Dyrektor Instytutu:

Przemyśl, dnia.....